

Coses de la vida

SOCIETAT

La protecció de la infància

Els límits de la beca menjador

Centenars de famílies no reben les ajudes perquè Generalitat i comarques encara les tramiten

La Fapac i CCOO exigeixen més celeritat, i Ensenyament al·lega que li falten expedients

MARÍA JESÚS IBÁÑEZ
BARCELONA

Amb el desembre ja estrenat –o el que és el mateix, quan ja han transcorregut més de dos mesos i mig des que va començar el curs–, Miriam Olías segueix sense saber si aquest any, com el passat, podrà comptar amb els aproximadament 300 euros mensuals que li corresponen per les beques de menjador de l'Iván i l'Erik, els seus fills de 8 i de 4 anys. La seva és una dels centenars de famílies catalanes que estan sent víctimes de l'«embull burocràtic», que, segons denuncia la Federació d'Associacions de Pares d'Alumnes de Catalunya (Fapac), s'ha produït aquest curs 2013-2014 amb les beques de menjador. Són famílies, assegura l'entitat, que es troben ara mateix en uns límits, sense saber, a aquestes altures de curs, si han de deixar o no els seus fills a dinar al col·legi i sense conèixer, si ho fan, si podran assumir-ne el cost.

El lent i complex procés de tramitació d'aquestes ajudes escolars, que aquest any és encara més llarg perquè els expedients denegats pels consells comarcals han de ser enviats després a la Generalitat, està obli-

el criteri

REQUISITS MÉS HOMOGENIS

PRIMERES RESOLUCIONS

► Mentre un grup de treball creat per Ensenyament fixa quins seran els criteris que tots els consells comarcals hauran d'aplicar el pròxim curs en les seves convocatòries de beques menjador, la Generalitat ja ha començat a emetre les primeres resolucions sobre les beques denegades aquesta tardor en primera instància. En aquest cas, sí que s'aplica un únic paràmetre econòmic i els beneficiaris són alumnes amb una renda familiar que no supera l'índex de renda de suficiència de Catalunya (IRSC) incrementat en 1.000 euros per cada membre de més de la unitat familiar respecte del sustentador principal.

JORNADA INTENSIVA

► La implantació de la jornada intensiva en CCC instituts de Catalunya ha permès a la Generalitat alliberar gairebé 15.000 beques menjador obligatòries, aquelles que es concedeixen als estudiants que estan obligats a sortir del seu municipi per poder anar al col·legi. Amb aquests diners i amb fons aportats per fundacions i diputacions, Ensenyament espera cobrir tota la demanda.

gant oenagés, col·legis, pares i empreses de serveis alimentaris a fer un esforç suplementari i a avançar, en un elevat nombre de casos, els diners als beneficiaris, mentre la Generalitat i els consells comarcals se centren a resoldre els expedients i a abonar els imports.

«Ens sentim enganyats. I maltractats. Fa més de dos mesos que esperem una resposta que no arriba i per a la qual tampoc ens ofereixen una alternativa», denuncia Olías, veïna de Premià de Mar (Maresme) i auxiliar d'infermeria en una clínica privada, una feina per la qual percep una mica més de 900 euros al mes. El seu marit, Iván Nieto, guàrdia de seguretat a l'atur, treballa eventualment des del mes de novembre com a repartidor en una empresa de paqueteria, «però quan a finals de desembre se li acabi el contracte, tornarà a estar una altra vegada sense feina», explica.

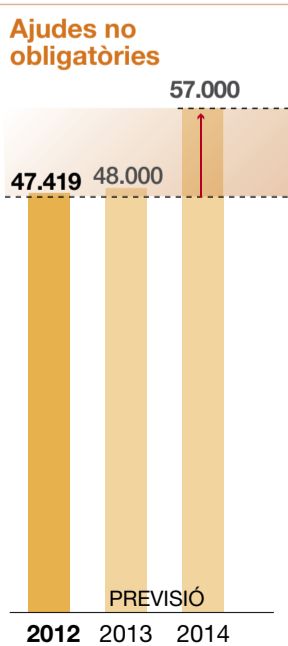
SENSE ALTERNATIVA // Amb aquests ingressos, la família compleix «de sobres, els requisits per tenir la beca», assegura la mare. «A més a més dels dos nans que dinen al col·legi, tennim un tercer nen, de 2 anys, que es queda a càrrec d'una veïna», prossegueix. «Ens solucionaria molt que almenys ens autoritzessin perquè els nens poguessin dinar de carmanyola mentre es resolen les beques», reclama la Miriam, que ja va haver de demanar un avançament de la paga extra de Nadal per pagar llibres i material escolar.

El Maresme, que no va tancar el termini de presentació de sol·licituds fins al 31 d'octubre passat,

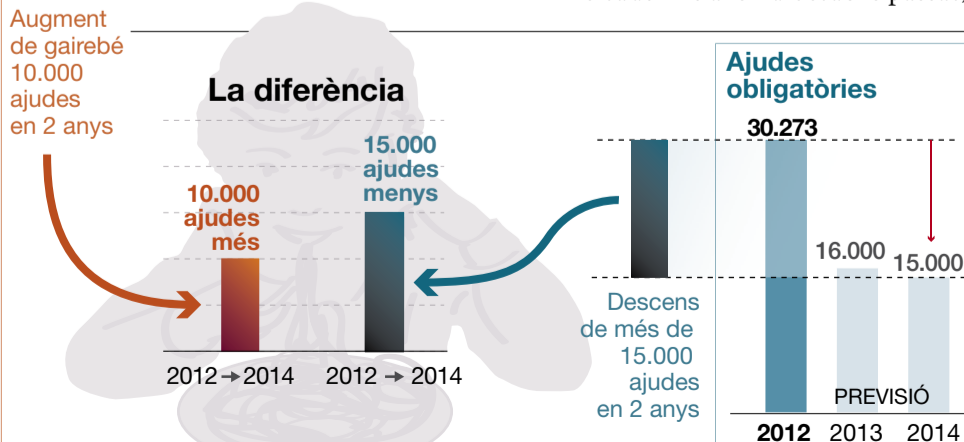

Miriam Olías, Iván Nieto i els seus tres fills, al seu domicili de Premià de Mar, la setmana passada.

LES PREVISIONS DE BEQUES MENJADOR

La diferència

és possiblement la comarca que més demora acumula. Només en aquest territori hi ha 5.756 menors esperant que es resolguin les seves peticions, el 18,2% més que els aspirants del curs passat, segons dades facilitades pel consell comarcal. La previsió de l'organisme és que «els expedients estiguin resolts abans que s'acabi l'any», assenyala una portaveu de l'entitat. A altres comarques, com el Barcelonès (la més poblada de Catalunya), els noms dels beneficiaris es van conèixer fa només un parell de setmanes.

Tant la Fapac com el sindicat CCOO, que està recollint informació entre els afectats, demanen més celeritat a les administracions. «És inadmissible que encara no s'hagin fet públiques totes les resolucions i que no s'hagin revisat encara les peticions denegades», insisteix el president de la federació de les ampes, Àlex Castillo.

¿i mentrestant?

1 Plans especials dels ajuntaments

Desenes d'ajuntaments catalans han creat aquest any plans encaminats a cobrir les necessitats d'alimentació dels escolars dels seus municipis (alguns ja fa anys que tenen aquests programes en marxa), a l'espera que els consells comarcals i la Generalitat resolguin les peticions de beca. A Premià de Mar, per exemple, «educadors socials i col·legis deriven els menors amb necessitats al nou programa Primer Pas», explica la regidora de serveis socials, Anna Maria Medina, que reclama més agilitat en la tramitació. Un total de 82 estudiants han estat aollits en aquest programa.

GRAN BARCELONA ▶ Els delictes i faltes contra turistes cauen el 10,6% → P. 32

LA PROPOSTA ▶ Mostra d'idees per millorar Barcelona a la Sala Ciutat → P. 36

ÁLVARO MONGE

També els nens d'aquí

Oenagés centrades en el tercer món estrenen campanyes en escoles espanyoles

M. J. I.
BARCELONA

«Com se li explica a un nen que aquest hivern no té calefacció a casa o que arriba al col·legi sense haver esmorzat que la seva situació és menys greu que la que viuen menors com ell en països de l'Àfrica, l'Àsia i Sud-amèrica?

«**És molt difícil**», admet Alberto Casado, responsable de campanyes de l'oenagè Ajuda en Acció, que fa 32 anys que treballa amb països del tercer món. «**Va arribar un moment, quan anàvem per les escoles espanyoles a proposar-los projectes d'educació per al desenvolupament per tractar-los a classe, en què els pares ens preguntaven què fèiem pels nens d'aquí**», relata Casado. «**Per això hem decidit crear aquest any unes noves beques menjador i de material escolar**», afegeix l'activista.

La preocupació per garantir una alimentació adequada als menors que

l'atenció de milers de ciutadans. La clau de l'èxit de la campanya és la proximitat dels possibles beneficiaris (que poden ser veïns o altres persones pròximes). N'és una prova que, segons l'entitat, des que es va posar en marxa aquesta acció el mes de setembre passat, l'import del donatiu s'ha du-

NÚRIA PUENTES

▶▶ Nens dinant a l'escola.

«**Proposàvem plans de cooperació i els pares preguntaven què fèiem aquí pels nens**»

pateixen privacions (uns 50.000 a Catalunya, segons el Síndic de Greuges), ha mobilitzat aquest any, per primera vegada, organitzacions sense ànim de lucre que fins ara havien centrat la seva activitat a l'estranger. Unes, com la ja esmentada Ajuda en Acció, opten per la discreció i han seleccionat una vintena de centres, amb els quals ja havien tingut contacte per altres motius, per desenvolupar el nou programa solidari.

«**Pa i imaginació**»

Altres, com Educo -fruit de la fusió d'Intervida i Educació sense Fronteres- han apostat per una potent campanya a través dels mitjans de comunicació. El seu anunci televisiu, en què una nena explica que per sopar té un entrepà fet «**de pa amb pa i una mica d'imaginació per al que porta dins**», ha cridat

plicat. Les aportacions per a aquesta finalitat «**són d'uns 375 euros anuals de mitjana, en comparació amb els 164 euros que de mitjana es destinen a altres causes**», afirma l'oenagè.

Per als col·legis que estan rebent les ajudes, el canvi de filosofia de les grans oenagés comporta un alleujament important. «**És que, per més que es digui, l'ensenyament gratuït, totalment gratuït, no existeix. Sempre hi ha alguna despesa o altra: llibres, sortides escolars i, per descomptat, el menjador**», afirma Esther Sanz, presidenta de l'ampa del col·legi públic Abat Oliba de Cornellà (Baix Llobregat), un dels que reben suport d'Ajuda en Acció. «**Amb aquestes contribucions aconseguim que l'escola no sigui una càrrega afegida, almenys per a les famílies que passen més dificultats**», destaca la directora, Maria de Gádor. ≡

2 Ajudes d'ampes i dels col·legis

A més a més de les ajudes que habiliten els consistoris (els que tenen disponibilitat econòmica), hi ha col·legis on les direccions i les associacions de pares han creat les seves pròpies beques per ajudar els estudiants en situació de risc. «Sabem que existeixen centres on hi ha professors que paguen de la seva butxaca el menú d'algun dels seus estudiants, mentre a aquests els arriba la beca», explica Àlex Blasco, de CCOO al Maresme. En altres casos, les direccions dels col·legis negocien amb les empreses de càtering perquè els fiïn fins que el consell comarcal els ingressi l'import de les beques sol·licitades.

3 Creu Roja assumeix una part del menú

Algunes oenagés es fan càrrec des de fa uns anys del 50% del menú escolar (uns 3 euros diaris) que no cobreix l'Administració i que les famílies en situació més precària no poden assumir per falta de recursos. Es tracta d'ajudes que es distribueixen d'acord amb els serveis socials municipals, que acostumen a atendre les famílies dels alumnes més necessitats. Creu Roja és una de les més actives, però aquest any han pres força entitats locals, com Probitas, una oenagè vinculada al grup Grífols, que actua al Vallès Occidental i el Baix Llobregat.

La Conselleria d'Ensenyament, que revisa els expedients un per un, segons un criteri homogeni per a totes les famílies sol·licitants, argumenta que fins ara únicament ha rebut la informació remesa per aproximadament un terç dels 42 organismes que s'encarreguen de la gestió d'aquestes ajudes (els 41 consells comarcals i el Consorci d'Educació de Barcelona). El departament insisteix a recordar que ha ampliat la partida per a beques de menjador no obligatòries en 1,8 milions d'euros respecte a l'any passat i que de cara a l'any que ve, hi ha fins a 7,3 milions més pressupostats.

«El que no pot ser és que, amb la situació tan complicada que estan vivint algunes famílies, els diners de les beques menjador no arribin a les famílies fins al mes de març, com va passar el 2012», lamenta Àlex Blasco, delegat de CCOO per a Educació al Maresme. ≡